

Posudek vedoucího vysokoškolské kvalifikační práce:

Název práce: Společné pohřby mužů a žen u západních Slovanů

Autor práce: Marina Havlíková

Autor posudku: Petr Hejhal

Doporučuji k obhajobě: ANO

Jednotlivá hodnotící kritéria (uvést u každého bodu známku A–F):

1) Hodnocení dodržení zadání a jeho naplnění.	A
2) Struktura práce (přítomnost kapitol podstatných pro splnění cílů práce a relevance jejich obsahu), logika výstavby kapitol.	C
3) Metodika práce.	A
4) Práce s literaturou a dodržení citačních norem.	A
5) Jazyková a pravopisná úroveň práce.	E
6) Kvalita a úroveň obrazové přílohy, včetně jejího provázání s textem.	B
7) Celkové hodnocení práce.	C
8) Slovní komentář, připomínky, náměty, otázky k obhajobě (možno rozepsat).	

Práce Mariny Havlíkové se zabývá fenoménem společných pohřbů mužů a žen u západních Slovanů v raném středověku. V první fázi byly shromážděny příklady z území dnešní České republiky. Každý dvojhrob je dostatečně popsán, datován, pokud zde byla možnost, tak je zasezen do kontextu pohřebiště a jsou zmíněny okolnosti nálezů. Dalším krokem byla analýza vybraných jevů na výše zmíněných lokalitách. Jejím cílem bylo postihnout případných společných znaků těchto dvojhrobů, které tyto hroby spojují (a zároveň odlišují od pohřbů „běžné populace“). Autorka sledovala věk pohřbených jedinců, polohu hrobu v rámci pohřebiště, tvar a velikost hrobových jam, případnou další úpravu hrobové jámy, dataci pohřbů v rámci raného středověku a vztah dvojhrobů k dobovým centrálním lokalitám. V dalších kapitolách autorka zmiňuje společné pohřby mužů a žen v zahraničí, ve Skandinávii, na území dnešního Německa a Polska a prezentuje dosud známé a používané interpretace tohoto druhu pohřbu. Následuje stručné shrnutí.

Určitě bych rád ocenil skutečnost, že se autorka věnovala fenoménu, který je známý sice již dlouhou dobu, ale dosud nebyl učiněn pokus o jeho souhrnné zpracování. K práci mám několik poznámek či dotazů.

K první –soutisové – části práce bych měl jednu hlavní připomínku. Domnívá se autorka, že je její soupis kompletní? Z jakých čerpala informačních zdrojů? K ostatním kapitolám, ve kterých autorka

sleduje vybrané jevy, mám spíš drobné výhrady. Ty se týkají obecně toho, že podle mého názoru mohlo dojít ještě k jejich důslednějšímu propracování.

Lépe mohla být také pojednána kapitola se zahraničními analogiemi. Lze souhlasit s tím, že v severoatlantické oblasti, respektive ve Skandinávii je tento druh pohřbu rozšířen, ale zvolený příklad, lokalita Ballateare na ostrově Mann, není úplně nejšťastnější. Existují příklady společných pohřbů mužů a žen v tomto kulturním okruhu, které jsou buď početnější v rámci jedné lokality (Birka, Švédsko), nebo geograficky bližší (Hedeby, Německo). Podrobněji bylo možné popsat i situaci v Polsku, kde je téma podstatně lépe zpracováno než u nás. Zároveň je to oblast, kde je i společných pohřbů mužů a žen více než na našem území.

Velmi slabou stránkou bakalářské práce je její formální stránka, respektive styl a jazyk práce. Časté neobvyklé formulace jdou na vrub autorčině „nevypsanosti“, ale občasná přítomnost pravopisných chyb je zbytečná. Obrazová příloha včetně tabulek je vyhovující, tabulky jsou přehledné. Pokud je to vhodné, používá Marina Havlíková ve své práci obrázky jak v textu, tak i na konci práce v kapitole obrazová příloha. Chyba nastala v číslování, obrázky v textu mají svou číselnou řadu, stejně tak obrázky v obrazové příloze. Vede to k tomu, že v práci najdeme dva obrázky č. 1, 2, atd.

Autorka práci pravidelně konzultovala. Zadání práce bylo splněno, ale téma není zdaleka vyčerpáno. V některých ohledech by to ale již přesahovalo rámec bakalářské práce. Přesto bych měl na autorku dotaz: jakým způsobem by bylo možné téma dále rozvíjet?

Práci doporučuji k obhajobě.

Petr Hejhal